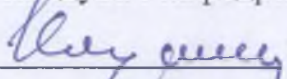

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Кафедра «Бізнес-консалтингу та міжнародного туризму»

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувач кафедри, к.е.н., доцент

 Сергій КАРМАН

« 31 » серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка господарської діяльності»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»
(на основі повної загальної середньої освіти)
факультет агротехнологій та екології

2021 – 2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка господарської діяльності» для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» (на основі повної загальної середньої освіти) факультет агротехнологій та екології

. – Мелітополь, ТДАТУ - 12 с. •

Розробник: Тетяна БАКІНА, к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

Протокол № 1 від «31» 08 2021 року

Зав. кафедри економічного консалтингу та міжнародного туризму

к.е.н, доцент Сергій Карман Сергій КАРМАН

Схвалено методичною комісією факультету агротехнологій та екології

Протокол № 1 від «31» 08 2021 року

Голова, доц. Олена Григоренко Олена ГРИГОРЕНКО

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 5	Галузь знань: <u>19 архітектура та будівництво</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150 годин	Спеціальність: <u>193 «Геодезія та землеустрій»</u> ,	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		3	5, 3-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 4 год. самостійна робота студента – 7 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	22 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	22 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	106 год.
		Форма контролю: екзамен	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - викладання навчальної дисципліни «Економіка господарської діяльності» є формування системи наукових поглядів на господарську систему підприємства, основних умінь по ефективному використанню ресурсів з метою отримання прибутку та підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Завдання курсу - формування системи наукових поглядів на господарську систему підприємства, основних умінь по ефективному використанню ресурсів підприємства з метою отримання прибутку та підвищення конкурентоспроможності підприємства. При цьому майбутнім фахівцям необхідно отримати спеціальні економічні знання щодо способів виживання підприємства в умовах економічної кризи: реструктуризації, санації та процедури банкрутства суб'єктів господарювання, створення комплексної системи економічної безпеки підприємства.

Предмет курсу - економічний механізм функціонування підприємств різних типів, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності; вивчення теорії та практики діяльності підприємства, управління ним у конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу, забезпечення розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку суб'єкта підприємництва.

Освітня компонента забезпечує набуття здобувачами ВО:

- *Загальних компетентностей:*

ЗК 1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК 6. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання упродовж життя;

ЗК 7. Здатність працювати як самостійно так і в команді.

- *Спеціальних (фахових) компетентностей:*

ФК 2. Здатність показувати базові знання із суміжних та інших дисциплін (фізики, екології, математики, інформаційних технологій, права, економіки тощо) вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи.

- *Програмних результатів навчання:*

РН 11. Володіти методами землевпорядного проектування, територіального і господарського землеустрою, планування щодо використання та охорони земель з урахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтного, природоохоронного характеру та інших чинників;

РН 12. Володіти методами організації топографо-геодезичного і землевпорядного виробництва від польових вимірювань до менеджменту та реалізації топографічної та землевпорядної продукції на основі використання знань з основ законодавства та управління виробництвом.

- *soft skills:* здатність аналітично мислити, вміння критично оцінювати ситуацію, навички командної роботи, комунікації та публічних виступів.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Підприємство в сучасній системі господарювання. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства»

Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. [2, 4, 9, 13]

Підприємство, підприємництво, ситуаційний аналіз, виробнича діяльність підприємства, комерційна діяльність підприємства, інноваційна діяльність підприємства, соціальна діяльність, після продажний сервіс, засновницький договір, статут, положення, колективний договір, статутний капітал, організаційно – правові форми підприємств.

Тема 2. Виробничі фонди. [1, 2, 13]

Основні фонди, первісна вартість основних фондів, відновлена вартість основних фондів, повна та залишкова вартість основних фондів, балансова вартість основних фондів, оборотні фонди, нематеріальні активи підприємства, фізичне зношення основних фондів, моральне зношення основних фондів підприємства, амортизація, норма амортизації, методи нарахування амортизації, нормування основних фондів.

Тема 3. Оборотні кошти підприємства. [2, 5, 9, 14]

Оборотні кошти, методи розрахунку нормативів оборотних коштів, норматив оборотних коштів у виробничих запасах, підготовчий запас, транспортний запас, поточний запас, резервний запас, норматив оборотних коштів у незавершеному виробництві, норматив оборотних коштів в інших нормованих елементах, швидкість обертання оборотних коштів, коефіцієнт оборотності, тривалість одного обороту, оптимізація виробничих запасів.

Тема 4. Персонал підприємства. Мотивація та оплата праці [1, 3, 11]

Трудові ресурси, персонал підприємства, професія, спеціальність, система управління персоналом, формування системи оцінки трудового потенціалу підприємств, явочна чисельність персоналу, облікова та середньооблікова чисельність персоналу, комплексна оцінка персоналу за бальною системою, комплексна оцінка конкретного працівника, професійно-кваліфікаційний рівень працівника, оцінка ділових якостей робітників, мотивація, фактори мотивації, система мотивації праці, оплата праці, основна та додаткова заробітна праця, тарифно-кваліфікаційний розряд ,тарифна сітка, відрядна форма оплати праці, погодинна форма оплати праці, преміальна система, доплати і надбавки.

Тема 5. Організація та управління підприємствами. [13, 14, 16, 17]

Планування, організація, мотивація, контроль, методи управління, лінійні зв'язки, функціональні зв'язки, між функціональні зв'язки, лінійна організаційна структура управління функціональної, організаційної структури управління, лінійно-функціональної організаційної структури управління, дивізійна організаційна структура управління, матрична організаційна структура управління, виробничий процес, автоматизація виробничого процесу, механізація виробничого процесу, операція, технологічний процес, методи організації виробництва, конверсія, комбінування, кооперування, диверсифікація.

Тема 6. Підприємство і ринок. Маркетингова концепція управління підприємством

Ринок, класифікація ринків, типи ринкових структур, маркетинг, концепції маркетингу, комплекс маркетингу, товар, етапи життєвого циклу товару, ціна, цінові стратегії фірми, канал просування, типи каналів просування, асортимент товарів та послуг, асортиментна політика фірми, реклама, зв'язки з громадськістю.

Змістовий модуль 2. «Ефективність діяльності підприємства і забезпечення його розвитку»

Тема 7. Виробництва, якість і конкурентоспроможність продукції (послуг). [1, 3, 10, 12]

Номенклатура продукції, товарна продукція, валова продукція, поточний запас, підготовчий запас, якість, рівень якості, конкурентоздатність продукції, стандартизація, сертифікація продукції, стандарти та умови, галузеві стандарти.

Тема 8. Витрати і ціни на продукцію. [2, 4, 13]

Витрати, поточні витрати, собівартість, загальні витрати, витрати на одиницю продукції, граничні витрати, постійні витрати, змінні витрати, управління витратами, критичний обсяг виробництва, точка беззбитковості, валові витрати, кошторис виробництва, собівартість валової продукції, собівартість товарної продукції, виробнича собівартість, комерційна собівартість, ціна, договірні, ціни, вільні ціни, роздрібні та оптові ціни, методи ціноутворення.

Тема 9. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності.

[2, 4, 7]

Кредит, товарний кредит, лізинг, прибуток, валовий, чистий та операційний прибуток, актив, пасив, рентабельність, ефективність виробництва.

Тема 10. Регулювання, прогнозування і планування діяльності. [2, 4, 8]

Прогнозування розвитку підприємства, планування розвитку підприємства, стратегічне планування, тактичне планування, бізнес-план, регулювання економіки, принципи державного регулювання економіки, макроекономічне планування, державний бюджет, національний дохід, напрямки використання ресурсів, грошово-кредитна система, прогноз, прогнозування розвитку.

Тема 11. Підприємницькі ризики банкрутство та ліквідація підприємств. [4, 9, 11]

Реструктуризація підприємства, часткова реструктуризація, управлінська реструктуризація, технічна реструктуризація, економічна життєдіяльність підприємства, фінансова життєдіяльність підприємства, організаційно-правова, оперативна та стратегічна реструктуризація, санація. Етапів життєвого циклу конкурентної переваги фірми, банкрутство, причини банкрутства, симптоми банкрутства, етапи порушення справи про банкрутство, ціна фірми, боржник, кредитор, сенатор.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			Годин				балів
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 «Підприємство в сучасній системі господарювання. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства»							
1	Лекція 1	Підприємство як суб'єкт господарювання.	2				
	Практичне заняття 1	Підприємство як суб'єкт господарювання.		2			3
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі				8	1
2	Лекція 2	Виробничі фонди.	2				
	Практичне заняття 2	Виробничі фонди.		2			3
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі				8	1
3	Лекція 3	Оборотні кошти підприємства.	2				
	Практичне заняття 3	Оборотні кошти підприємства.		2			2
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі				8	2
4	Лекція 4	Персонал підприємства. Мотивація та оплата праці	2				
	Практичне заняття 4	Персонал підприємства. Мотивація та оплата праці		2			2
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі				8	2
5	Лекція 5	Організація та управління підприємствами.	2				
	Практичне заняття 5	Організація та управління підприємствами.		2			2
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі				8	2
6	Лекція 6	Підприємство і ринок. Маркетингова концепція управління підприємством	2				
	Практичне заняття 6	Підприємство і ринок. Маркетингова концепція управління підприємством		2			3
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі				8	2
7,8	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1				10	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1					10
Всього за змістовий модуль 1 – 75 год.			12	-	12	58	35

Змістовий модуль 2 «Ефективність діяльності підприємства і забезпечення його розвитку»						
9	Лекція 7	Виробництва, якість і конкурентоспроможність продукції (послуг).	2			
	Практичне заняття 7	Виробництва, якість і конкурентоспроможність продукції (послуг).		2		3
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
10	Лекція 8	Витрати і ціни на продукцію.	2			
	Практичне заняття 8	Витрати і ціни на продукцію.		2		3
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
11	Лекція 9	Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності.	2			
	Практичне заняття 9	Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності.		2		3
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
12	Лекція 10	Регулювання, прогнозування і планування діяльності.	2			
	Практичне заняття 10	Регулювання, прогнозування і планування діяльності.		2		3
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
13	Лекція 11	Підприємницькі ризики банкрутство та ліквідація підприємств.	2			
	Практичне заняття 11	Підприємницькі ризики банкрутство та ліквідація підприємств.		2		3
	Самостійна робота 11	Робота на навчально-інформаційному порталі			6	2
14,15	Самостійна робота 11	Підготовка до ПМК 2			10	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2				10
Всього за змістовий модуль 2 – 75 год.			10		10	48
Екзамен						30
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.						100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Поняття, цілі та напрямки діяльності підприємства
2. Правові основи функціонування підприємства

3. Класифікація підприємств
4. Добровільні та інституціональні об'єднання підприємств
5. Ринкове середовище господарювання підприємств
6. Підприємництво як сучасна форма господарювання
7. Договірні відносини і партнерські зв'язки в підприємницькій діяльності
8. Міжнародна підприємницька діяльність
9. Сутність і функції процесу управління
10. Методи управління діяльністю підприємств
11. Організаційні структури управління підприємствами
12. Вищі органи державного управління підприємствами
13. Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства
14. Кадрова політика та система управління персоналом
15. Оцінка персоналу як важливіший елемент системи управління трудовим колективом
16. Характеристика матеріальних активів (виробничих фондів і майна)
17. Оцінка, класифікація і структура основних фондів
18. Спрацювання, амортизація і відтворення основних фондів
19. Структура, нормування і використання оборотних фондів підприємства
20. Ефективність використання оборотних коштів
21. Структура і принципи організації виробничого процесу
22. Організаційні типи виробництва
23. Організація виробничого процесу в часі
24. Методи організації виробництва
25. Суспільні форми організації виробництва
26. Особливості маркетингової діяльності підприємств
27. Мотивація трудової діяльності
28. Сучасна політика оплати праці
29. Застосовувані форми і системи оплати праці
30. Доплати і надбавки до заробітної плати. Преміювання персоналу

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Державне економічне регулювання діяльності суб'єктів господарювання
2. Прогнозування розвитку підприємств
3. Методологічні основи планування
4. Стратегія розвитку підприємства
5. Тактичне та оперативне планування. Бізнес-план.
6. Загальна характеристика продукції

7. Якість і конкурентоспроможність продукції
8. Стандартизація і сертифікація продукції
9. Загальна характеристика витрат на виробництво продукції
10. Управління витратами на підприємстві
11. Сукупні витрати і собівартість продукції
12. Ціни на продукцію: сутнісна характеристика, види, методи встановлення та регулювання
13. Зміст і форми фінансової діяльності підприємства
14. Формування і використання прибутку
15. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства
16. Сутнісна характеристика і вимірювання ефективності виробництва
17. Фактори зростання ефективності виробництва (діяльності) підприємства
18. Змістово-типологічна характеристика економічної безпеки підприємства, та її аналітична оцінка
19. Напрями забезпечення економічної безпеки
20. Служба безпеки фірми
21. Загальна характеристика процесу реструктуризації підприємств
22. Практика здійснення та ефективність реструктуризації підприємств
23. Санація (фінансове оздоровлення) суб'єктів господарювання
24. Банкрутство підприємств як економічне явище та методичні основи визначення ймовірності їх банкрутства
25. Ліквідація збанкрутілих підприємств

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. – Х.: ХНУВС. 2017. 192 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор -Видавництво, 2016. 378 с.
3. Економіка підприємства / За заг. ред. С. Ф. Покропивного. — К.: Вид-во КНЕУ, 2015.- 528с.
4. Економіка підприємства / За ред. В.І. Гринчуцького . – К: ЦУЛ, 2019. – 304 с. 8.
5. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. Б. Юрченко, Р. С. Кравчук, І. Б. Запухляк, І. І. Василик. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. - 377 с.
6. Економіка підприємства : навч. посіб., практикум / Я. С. Витвицький, У. Я. Витвицька, Н. О. Гавадзин, Р. Р. Зелінський ; Петренко В. П., ред. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. - 306 с.
7. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В.. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 620 с.
8. Економіка підприємства: [навчальний посібник] / В.В. Горлачук, І.Г. Яненко. – Миколаїв: Видавництво ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. – 344с.
9. Економіка підприємства: навч. Посібник / О.В. Березін, Л.М. Березіна, Н.В. Бутенко. – К.: Знання, 2015. – 390 с. 13.
10. Економіка підприємства: підручник / за ред. А.В. Шегди. – К.: Знання, 2016. – 614с.
11. Іванілов О. С. Економіка підприємства: навчальний посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 728 с.
12. Кузьмин, В. М. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум / В. М. Кузьмин. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. - 51 с.
13. Орлов П. А. Экономика предприятия: Учеб. пособие / П. А. Орлов, Т. П. Прохорова, Р. А. Коломиец, Т. И. Притыченко, В. П. Дуравкин, О В. Шалабанов, В. М. Щетинин, Г. А. Холодний, О П. Орлов; [Под общ. ред. П. А. Орлова. — Харьков: РИО ХГЗУ, 2000. — 400 с.
14. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.

Додаткова:

1. Дмитрієв І.А. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 292 с.
2. Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини / Геращенко О.М. Харків: Видавництво Фоліо, 2016 р. - 303 с.
3. Економіка підприємства : практикум / Г. В. Соломіна. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. – 142 с.

4. Кузьмин, В. М. Основи економіки та організації виробництва : практикум / В. М. Кузьмин. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. - 61 с.
5. Кулик, Т. П. Організація, планування і управління виробництвом : навч. посіб. / Т. П. Кулик. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. - 232 с.
6. Музиченко А.С. Інвестиційна діяльність в Україні: Навч. пос. - К.: Кондор, 2015. - 406 с.
7. Планування і контроль на підприємстві : практикум / Б. В. Гречаник, Ю. В. Буй, І. В. Мельничук, М. Д. Федішин ; 2-га ред. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. - 207 с.
8. Ткаленко Н.В., Ремньова Л.М., Маргасова В.Г., Виговська В.В., Ніколаєнко Ю.В. Інвестиційний менеджмент : навчальний посібник. Видання друге , доповнене і перероблене. –К.: Кондор-Видавництво , 2016.-232 с.
9. Управління якістю: навчальний посібник / Г. І. Капінос, І. В. Грабовська. – К. : Кондор-Видавництво, 2016. – 278 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри економічної теорії.
4. Сайт кафедри економічної теорії <http://www.tsatu.edu.ua/et/>
5. Internet.